

KRITIK

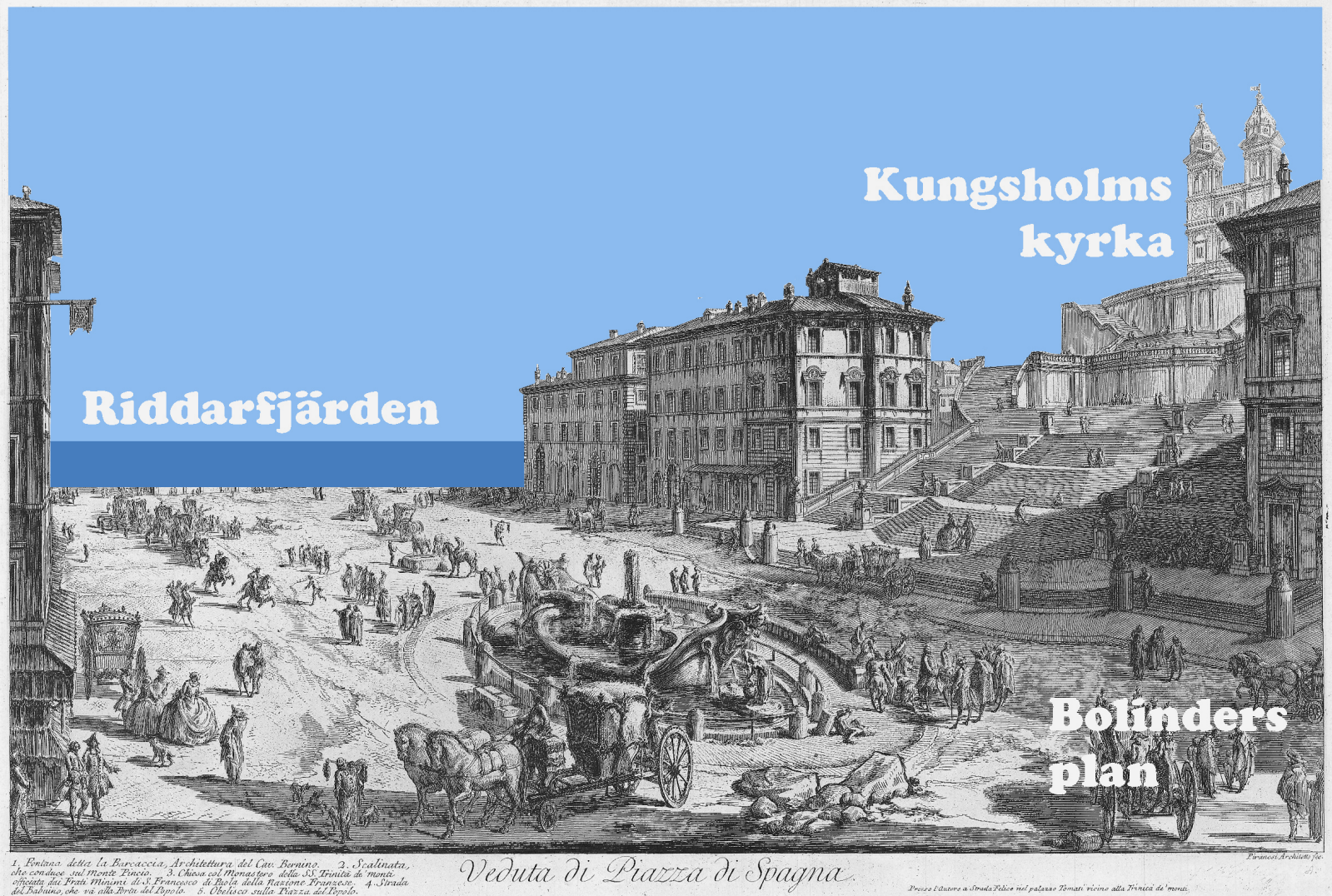
Arkitekturtidskriften KRITIK #44

mars 2020

Syntes förlag

ISSN 1654-7969

Pris: 125 SEK

Nobel center, plan C

Nobel center, plan C

Pär Eliaeson
Mikael Askergrén

Så var Nobel center på Blasieholmen definitivt ett avslutat kapitel. Surt att gnälliga och reaktionära krafter från strandvägssidan fick seger och kunde jubla. I grunden var platsen vid Nationalmuseum välfunnen, men den aktuella arkitektoniska lösningen inte tillräckligt bra och inte tillräckligt hållbar. Det hade absolut kunnat gå att göra ett mer varsamt tillägg i den högt värderade omgivningen, men det har vi lämnat nu.

Rätt snabbt har nu Nobelstiftelsen och staden kommit fram till en ny möjlig lösning: Nobel center (plan B) vid Slussen. En bra tanke, förutom att den nyskapade fastigheten framför KF-huset i sig är en dålig idé och aldrig borde ha föreslagits. Den är en fastighetsfinansiell nödlösning som i fast form som stad och arkitektur är alltför dålig. En excelarkitektur som gör en svag och urvattnad lösning för Slussen sämre. Och Nobelstiftelsen lyckades inte få fram en tillräckligt bra arkitektur förra gången, i ett betydligt enklare läge på Blasieholmen. Slussens komplexa kontext är mycket mycket svårare att jobba med. Det skaver fortfarande en hel del, med Nobel center, plan B.

Vi lanserar här en ny idé. Fast den är gammal. Mikael Askergrén har i ett flertal artiklar från 2008 och framåt¹⁻⁷ lagt fram idéer om att skapa en kulturell axel genom Stockholms innerstad med början vid Nybroviken via Sergels torg med slutpunkt vid stadshuset. *Ett gaturegleringsförslag för ett bortglömt hörn av Stockholms city.* Med plats för en kulturell märkesbyggnad som sällskap till det ensamma stadshuset. En ny klargörande platsbildning som effektivt och vackert knyter samman Kungsholmen och Norrmalm. *Två tre flugor i en smäll.* Tankar som både Gunnar Asplund, Cyrillus Johansson och PO Hallman haft tidigare. *Man skall avsluta det man påbörjat.*

Vi publicerar här ett urval av Askergréns tidigare material med fokus på den del av förslaget som innebär en förändring på kungsholmssidan tillsammans med några nya bilder som specifikt prövar tanken om ett Nobel center här.

Varsågod: Nobel center, plan C.

¹ Den felande länken, tidskriften Arkitektur, nr 8-2008. www.askergren.com/felandelaenken.html

² Man skall avsluta det man påbörjat, tidskriften Arkitektur, nr 3-2009.

³ Lägg framtidens storbibliotek i Kulturhuset! (Två tre flugor i en smäll), tidskriften Arkitektur, nr 8-2009.

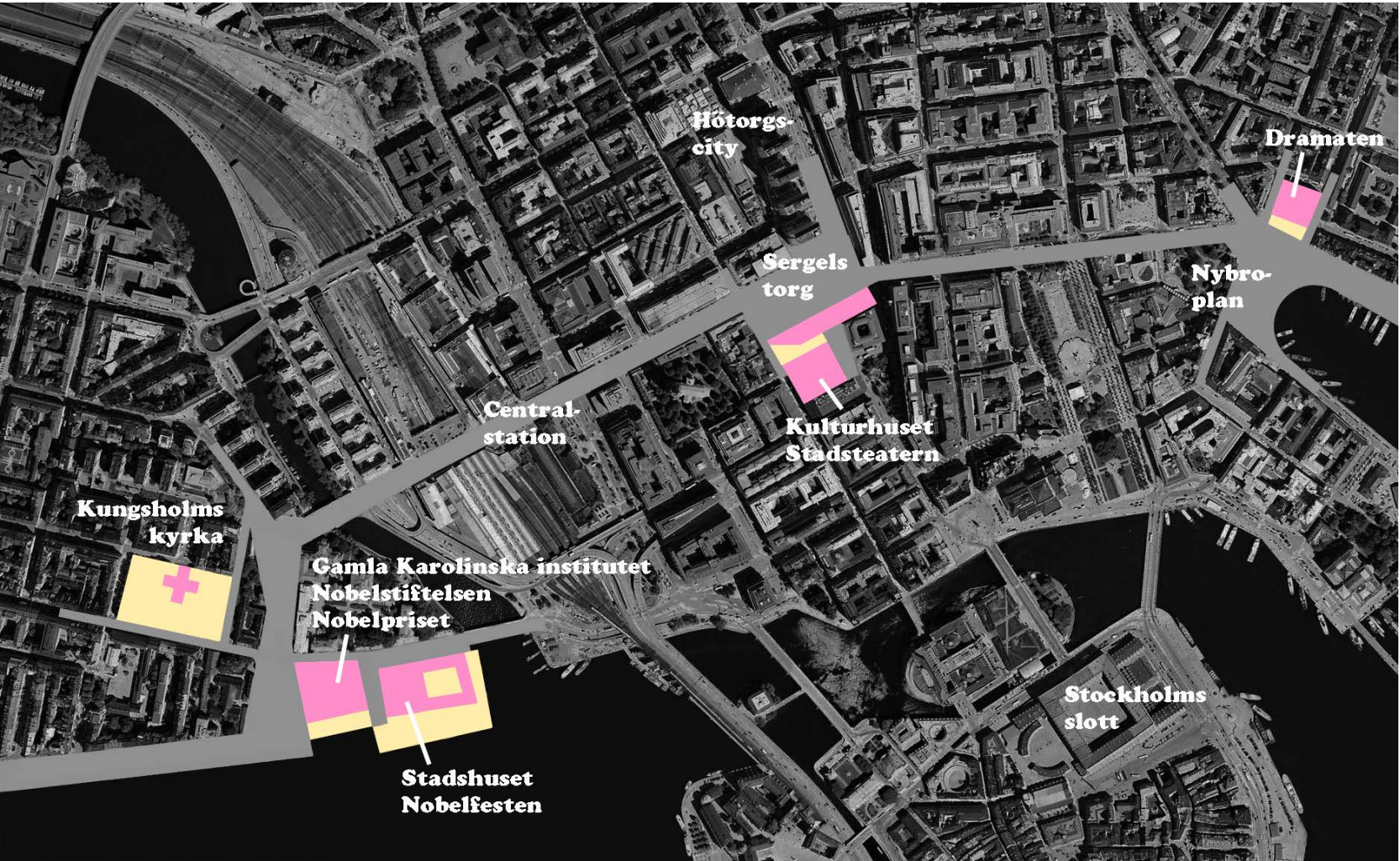
⁴ Nya brunkebergstorg: jag är skeptisk, askergrenblog.blogspot.com, 2010-02-03.

⁵ Nya brunkebergstorg: jag är fortsatt skeptisk, askergrenblog.blogspot.com, 2010-02-11 samt Kritik #35, december 2017.

⁶ Tillgänglig stad. Flanörstråk och kollektivtrafik skapar ett mer levande Stockholm (Serafimergenombrottet), Dagens Nyheter, 2011-06-11.

⁷ Tegelbackselände?, askergrenblog.blogspot.com, 2010-09-26.

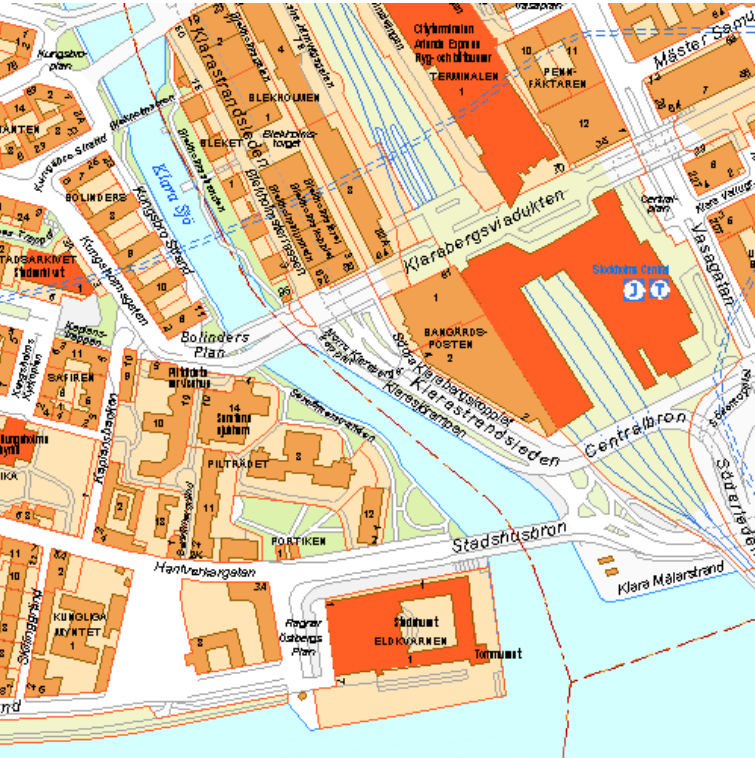
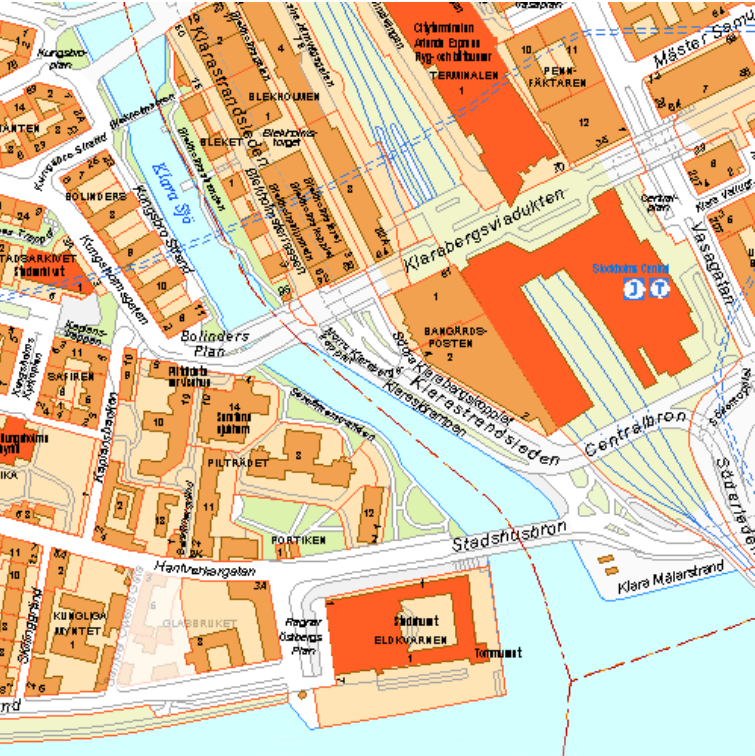
Nobel center på Kungsholmen, illustrationer av Mikael Askergrén, 2008 och 2020.

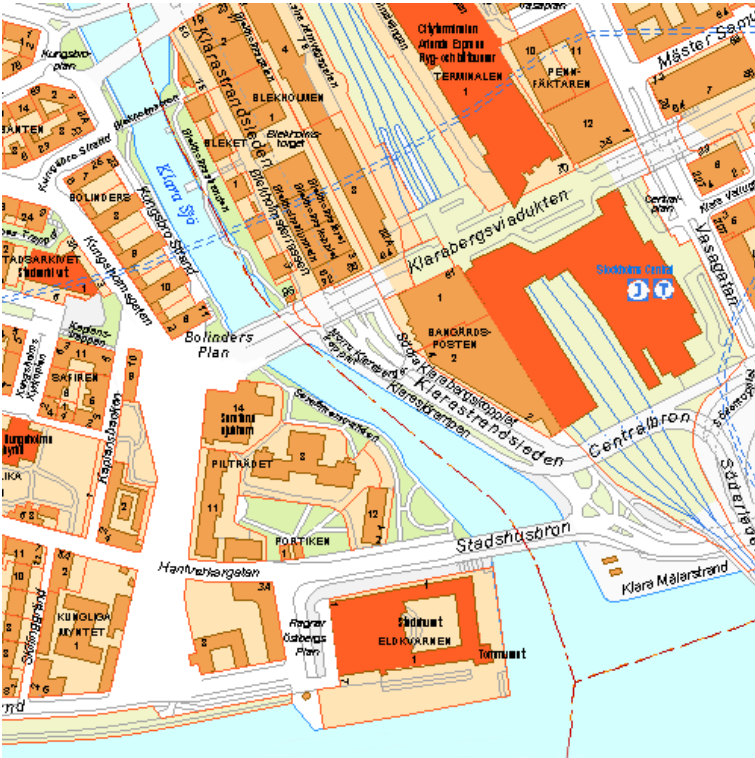
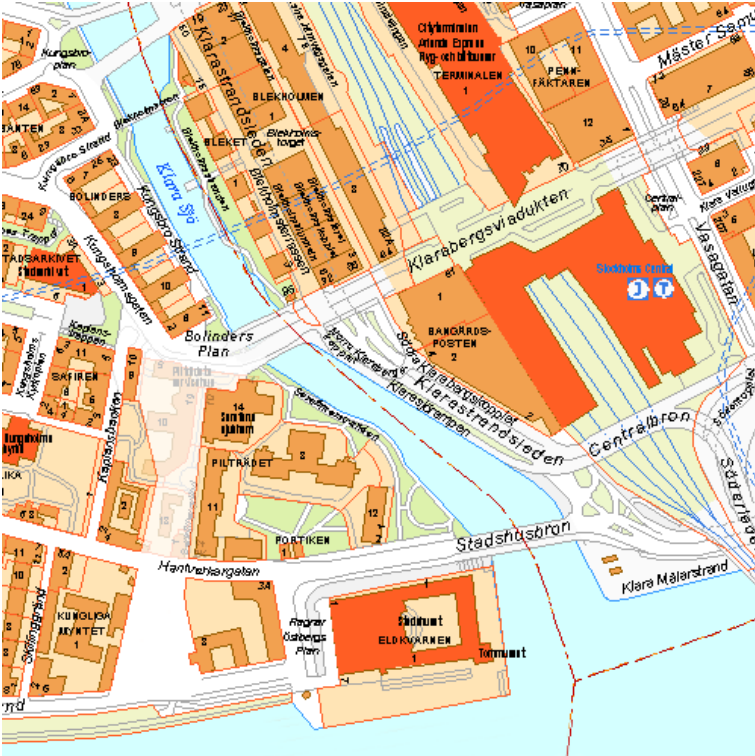
Vy av Riddarfjärden från Söder Mälarstrand med Nobelstiftelsens nya hus på gamla Karolinska institutets tomt vid Norr Mälarstrand, mellan Stockholms stadshus och Kungliga Myntet.
Montage av Mikael Askergren 2020.
Bakgrundsbildens fotograf: Pär Eliaeson.

Status quo 2020. Föreslagna rivningar i kvarteret Glasbruket har markerats som halvt genomskinliga: det handlar uteslutande om låg skjuälliknande bebyggelse i ett (med tanke på det citynära läget) underutvecklat stadsavsnitt. Montage av Mikael Askergrén, tidskriften Arkitektur nr 8-2008, reviderat 2020 för Kritik. Bildkälla karta: Stockholms stad.

Fas 1 av gaturegleringen genomförd. Plats för Nobelstiftelsens nya hus bereds i kvarteret Glasbruket på gamla Karolinska institutets tomt bredvid stadshuset. En ny piazza vid Norr Mälarstrand skapas mellan Nobelstiftelsens nya hus i öster och Kungliga Myntet i väster. Montage av Mikael Askergrén, tidskriften Arkitektur nr 8-2008, reviderat 2020 för Kritik. Bildkälla karta: Stockholms stad.

Dags för nästa steg i gaturegleringen på östraste delen av Kungsholmen. Föreslagna rivningar i kvarteret Pilträdet har markerats som halvt genomskinliga: ett relativt nybyggt (men arkitektoniskt föga värdefullt) äldreboende i Klarabergsviaduktens fond. Montage av Mikael Askergrén, tidskriften Arkitektur nr 8-2008, reviderat 2020 för Kritik. Bildkälla karta: Stockholms stad.

Fas 2 av gaturegleringen är nu färdigställd. Klarabergsgatans förlängning söderut – ”Serafimergenombrottet”, den nya gatan förbi Serafimerlasarettet – förenas med den nya piazzan mellan Kungliga Myntet och Nobelstiftelsens hus nere vid Norr Mälarstrand. Montage av Mikael Askergrén, tidskriften Arkitektur nr 8-2008, reviderat 2020 för Kritik. Bildkälla karta: Stockholms stad.

Den nya förbindelsen/platsbildningen på Kungsholmen erbjuder fri sikt hela vägen från Bolinders plan i norr till Riddarfjärden i söder, samt fri sikt upp till Kungsholms kyrka uppe på höjden. Montage av Mikael Askergrén, ursprungligen publicerat i tidskriften Arkitektur nr 8-2008, reviderat 2020 för tidskriften Kritik. Montaget bakgrundsbild, ett kopparstick föreställande Piazza di Spagna med Spanska trappan i Rom, signerat "Piranesi Architector".

